

ДІЛО

Виходить що-дня рано
крім понеділка.

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, II. пов.
Ковто почт. ящик 26.726
Адреса теле. „Діло—Львів“.
Число телефону 261.
Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно 270 К.
чвертьрічно 8—
піврічно 16—
щорічно 32—
у Львові (без доставки):
місячно 240 К.
чвертьрічно 7—
піврічно 14—
щорічно 28—
За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:

Строчка петитив, зводилась тоді 40, в надісланні 60, в оповістках 80 с, в редакційній часті 1 К. Повідомлення про шлюб і заручини 150. Некорисливий стрива 1 К. Сталоголошення за окремою угодою.
Одні привіряк коштів у Львові 10 с. на провінції 12 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Львів, 30 цвітня 1917

Зобов'язане кабінету гр. Клям Мартініца супроти польського кола обнімає крім переведення відокремлена Галичини також направи воєнних шкід і виплату за воєнні чинитьби. Сі річи, в нормальних відносинах самозрозуміл, набірають в обставинах, в яких зродило ся те зобов'язане правительства супроти польського кола, особливого значіння. В нормальних відносинах правительств до направи воєнних шкід і виплати воєнних чинитьб не повинно аж о кремено зобов'язувати ся. Коли-ж кабінет гр. Клям-Мартініца взяв супроти польського кола таке зобов'язане, то воно, видно, має для Поляків особливу вартість. Яку? — се власне хочемо представити.

Економічна акція правительства, спричинена війною, розпадаєт ся на три області: виплата за воєнні чинитьби, винагорода воєнних шкід, відбудова краю.

Що-до воєнних чинитьб, то в Західній Галичині вже обчислене все і же на ліквідацію, натомість у Східній Галичині воєнні чинитьби загалу населеня же навіть не устійнені, — хіба тільки що-до деяких кругів населеня, як передовсім велика земельна власність.

Що-до винагород воєнних шкід, то ся справа взагалі ще не управильнена. Натомість радять собі галицькі міродатні круги так, що в Західній Галичині взагалі, а в Східній для великої земельної власности підтягають всі економічні некористи і шкоди, які принесли війна, під понятє воєнних чинитьб, щоб такою дорогою до рук інтересованих як найшвидше довести як найбільше гроша.

В кінці що-до відбудови краю, то вона веде т ся не по економічному, тільки по політичному пляну, який очевидно відповідає політиці польського кола. З огляду на се просто ігноруєт ся прибічну Раду, в якій якійсь годос мають також Українці, і засакуєт ся її довершеними фактами. Зокрема I. секція — технічна — відбудовує знищені оселі тільки в Західній Галичині; II. секція — рільнича — опікуєт ся (особливо що-до Східної Галичини) виключно великою земельною власністю; III. секція — промислова — не відбудовує, тільки за гроші, призначені на відбудову, буде новий польський промисл в Галичині.

Такий характер має в Галичині дотеперіш на економічна акція з приводу війни. В якій відношеню до неї стоїть наведене на вступі зобов'язане кабінету гр. Клям-Мартініца супроти польського кола, про се приносить цінну інформацію орган людовців „Pisni“, який подає, що правительств — поминувши винагороду воєнних шкід, яка ще вимагає управильнення, і відбудову краю, на яку йдуть окремі фонди, — зобов'язало ся на саму виплату воєнних чинитьб дати 800 мільонів корон.

Коли зважимо, що весь масток Німеччини (земля, копальні, фабрики, дома, флота і т. д.) перед війною обчислювано на 300—360 мільярдів, то 800 мільонів, отже майже один мільярд, який тепер має дістати ся в руки галицьких Поляків, має для такого бідного краю, як Галичина, не абияке значінє.

Не абияке значінє — тільки негативне — має се тим самим для Українців, Галицькі Поляки з державних фондів, на які йдуть також українські гроші, дістають отсе майже один мільярд.

Українська Парламентарна Репрезентація мусить докласти всіх зусиль, щоб сю катастрофу відвернути. В сумах, призначених для „краю“, зокрема в тих 800 мільонах, мусить український наряд мати заповнену участь що-найменше на основі ключа процентного відношеня населеня. Кажемо: що н а й м е н ш е, бо ж українська земля і наряд в значно більшій мірі зруйновані війною від Поляків. А участь мусить бути за певнена, значить, тици грішми мусять розпоряджати чи існуючі чи покликані ad hoc до життя українські організації.

Справа дуже важна, тому кличемо до представників нашого народу: До оборони!

„Український воєнний округ.“

Відень 27. цвітня 1917.

(Ф. К.) „Русское Слово“ з дня 23. марта (5. цвітня) подає телеграму П. Т. А. з Києва такого змісту:

Видано приказ по арміям про перемену Київського воєнного округу на „Український воєнний округ“.

(До Київського, а тепер Українського воєнного округу належать отсі українські губернії: київська, волинська, подільська, харківська, чернігівська, полтавська і курська. — Ф. К.)

Українські полки.

„Русское Слово“ з дня 28 марта (10 цвітня) в телеграмі П. Т. А. з Києва подає:

З Головної Квартири пізденно-західного фронту прийшов дозвіл на формованє в добровольців українських полків.

Орган „Центральної Української Ради“ в Києві.

„Рѣчь“ з дня 22. марта в телеграмі з Києва подає:

Вийшли „Вісти з Центральної Української Ради в Києві“. Видає редакційний Комітет Ради.

Велика українська маніфестація в Києві.

„Утро Россіи“ з дня 21. марта (3. цвітня) подає телеграму П. Т. А. з Києва під датою 19. марта такого змісту:

Відбула ся українська маніфестація при участі коло 100 000 люда. При безперестанних звуках військових оркестр маніфестанти зі сотнями прапорів, на яких були написи „Вільна Україна“ й ин., дефілювали по головних улицах. З ініціативи команди Українського воєнного округу в Володимирському Соборі відправлено богослуженє в пам'ять Шевченка. На площі перед собором св. Софії відслужено литію по Шевченкові, а потім відбув ся торжественний перегляд війск (парада) і загално українське віче.

Те саме число „Утра Россіи“ містить ше другу телеграму про українську маніфестацію в Києві від власного кореспондента такого змісту:

Відбула ся українська маніфестація. Українці, серед яких було багато війск, а також учителів й учеників військових шкіл, з оркестрами пройшли від Володимирського Собора через Хрещатик на площу св. Софії і тут перед пам'ятником Богдана Хмельницького духовенство відправило литію по Шевченкові. На литію горили ся промови.

Докладніший опис українських маніфестацій в Києві знаходимо в „Рускім Слові“ з дня 21. марта (3. цвітня) в телеграмі з Києва:

Вчера 19. марта відбула ся українська маніфестація. Безконечні процесії салдатів, учеників, селян і робітників під звуками українських гимнів, маршів і марсельзан дефілювали з українськими прапорами перед міською радою (на Хрещатику). Богато маніфестантів було одягнених в національні костюми. На перемену з музикою розносились спів українських пісень. Визначала ся група артистів українського театру Садовського, яка імпровізувала старинне козацьке військо. На табличках найбільше виганіло написів з домаганєм автономії України, гетьмана і федеративної республіки. Перед міською радою величезний тисячоголосний хор відспівав „Заповіт“ Шевченка й український народний гимн „Ще не вмерла Україна“. Поява на балконі міської ради проф. М. Грушевського, якого винесено туду на руках, викликала величезну маніфестацію. Від Думи маніфестанти пройшли на площу св. Софії і до пам'ятника Богдана Хмельницького. В руді Богдана Хмельницького разом з булавою розвивав ся український національний прапор з написом: „Нехай живе вільна Україна!“ Коло пам'ятника відбуло ся величезне віче. Промовці говорили виключно українською мовою про нові перспективи, які відкривають ся для України.

Затвердженє Д. Дорошенка помічником комісара на Київську губернію.

„Кіевская Мысль“ з дня 25. марта подає: Товариш міністр внутрішніх справ Щепкин повідомив київського губернського комісара про затвердженє тимчасовим правительством Дмитра Дорошенка на посаді помічника комісара на правах віцегубернатора.

Посол Александров правительственным комиссаром на Катеринославську губернію.

Відомий з виступів в Державній Думі в обороні Українців й української справи катеринославський посол до Думи А. Александров іменованний правительственным комиссаром (революційним губернатором) на Катеринославську губернію.

Зїзд українських педагогів.

„Утро Россіи“ з дня 23. марта подає в телеграмі з Києва, що на 4-тий день Великодних свят скликаєт ся до Києва загално український зїзд педагогів.

Найбільшому Громадянину Галицької України!

Складки на портрет ІВАНА ФРАНКА треба посилати на книжочку щадн. Красного Союзу Кредитового у Львові ч. 4.000.

Чотири американські дивізії для Франції

ВАШІНГТОН (Райтер.) Проект закону про побір рекрута прийняла Палата репрезентантів 397 голосами проти 24, сенат 81 голосами проти 8. Сенат прийняв даліше 56 голосами проти 31, додаток, який дозволяє Рузвельтові виставити 4 дивізії піхоти до служби у Франції.

ВАШІНГТОН (Б. Райтера.) Тому що є деякі різниці між основою військового закону і між ухвалою Палати репрезентантів, є потрібне спільне засідання обох палат. Сенат установив як пописовий вік 21—27, Палата репрезентантів 21—40 літ життя.

Крім цього палата репрезентантів відкинула додаток, ухвалений сенатом в справі уповажачення Рузвельта до побору 4 дивізії піхоти до служби в Європі.

Вісти з Росії.

Звільнене від військової служби 43-літніх.

ПЕТРОГРАД (Пет. аг.) Правительство зарядило звільнене з активної служби всіх жовнів, що числять 43 літ життя.

„Агітація Леніна стремить до дезорганізації краю“

ПЕТРОГРАД (Пет. аг.) Хоча виконуючий видя робітників і жовнів ствердив, що агітація Леніна і його прихильників стремить до дезорганізації краю, то одначе постановив до часу, доки ся агітація задержити характер пропаганди, протиставити їй власну ситуацію, перетворити в пресі і війську.

Інваліди домагають ся дальшого веденя війни.

ПЕТРОГРАД (Пет. аг.) Ранені і інваліди, що лічать ся в Петрограді, урядили 29. с. м. перед пол. велику маніфестацію. Зі всіх шов тали столиці мимо дошу і снігу рушили їх ряди до казанського Собора з хоругвами і написами, які домагали ся дальшого веденя війни. Інваліди, які не могли йти пішки, їхали возами і самоходами, Маніфестация викликала велике вражінє на населенє.

Комітет депутатів робітників і салдатів не приймає у свою раду Алексинського.

ПЕТРОГРАД (Пет. аг.) Виконуючий комітет ради депутатів робітників і салдатів не прийняв услуг Б. посла до другої Думи Алексинського, який просив, щоби йому вільно було вийти у раду. Візвано Плеханова, щоби брав участь в засіданнях виконуючого комітету.

Війна з Америкою.

Охорона австро-угорських інтересів.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Нове узравильнене охорони інтересів монархії в неприятельських краях, спричинене зриванєм зносин з Зєдиненими Державами, покінчено тим, що в Солауи в місці Зєдинених Держав обняв охорону австро угорських інтересів тамошний еспанський конзулярний уряд, а охорону ромунських інтересів в Австро-Угорщині обняла Швайцарія.

Невтральність Бразилії.

ЖЕНЕВА (Ткб.) Швайцарська агенція доносить в Парижа, що Бразилія оголосила свою невтральність у війні Німеччини з Зєдиненими Державами.

Слідство проти убійника гр. Штірка.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Розправу проти д-ра Фрідріха Адлера о убійство президента міністрів гр. Штірка визначено на 18. і 19. мая. Лікарський виділ заявив, що д-р Адлер є умово нормальний.

Авдїєнції у цїсаря.

ВІДЕНЬ (Ткб) Цїсар прийняв нині (29. с. м.) на окремих авдїєнціях ген.-полковника Пфляйцера Бальтіна, міністра красной оборони Георгія, полевого маршала пор. Горґта і міністра заграничних справ Черына.

Цїсарський патент про скликанє парламенту.

„Wiener Zeitung“ оголошує отсей цїсарський патент про скликанє парламенту:

„Ми Карло перший, Божою милостію Цїсар Австрії, Король Угорщини того самого імені четвертий і т. д. оповіщаємо:

Державну Раду скликають ся на 30. мая 1917 до нашого-головного і столичного міста Відня.

Дано в Ляксенбурзі 26. цвітня в році 1917 нашого володіня першим. КАРЛО в. р.“

Слідують підписи всіх міністрів.

Успіхи морської війни.

ВІДЕНЬ (Ткб.) В місяці марті після остачного обчислення знищено наслідком воєнних

заряджень осередних держав загалом 450 кораблів.

КРИСТІЯНІЯ (Ткб.) Париські кореспонденти тутешних дневників доносять, що французька преса з 18. цвітня в многих місцях стверджує, що положенє коалїції наслідком діяльності підводних суден є дуже поважне.

Французькі соціялісти не поїдуть до Стокгольму.

ПАРИЖ (Ткб.) „Humanité“ оголошує відповідь завідуючого виділу соціялістичної партії на поклик голландських соціялістів, щоби відбули міжнародну конференцію в Стокгольмі дня 16. мая с. р. Відповідь звучить:

„Нїякий член партії французьких соціялістів не одержить мандату удати ся до Стокгольму, бо та конференція мала би головно цілю довести до окремого мира. Партія французьких соціялістів не може поїрати таких намірів під ту пору, коли німецьке правительство не хоче оголосити своїх воєнних шлай, коли Росія організує у себе новий лад і коли Зєдинені Держави на основі міждержавного права приступують до війни, щоби довести до тривкого мира.“

Наші справи на засіданню Централі для відбудови.

Другий день другого засідання Прибічної Ради красной Централі для господарської відбудови Галичини).

Проф. Новак складає (дня 20. цвітня) звіт з діяльності секції II. Референт констатує занепад рілничної продукції, наслідком браку людей, тягла, погноїв і насіння, та представляє заходи Централі в напрямі заступлення робучих сил машинами, через закупно і вypoзичуванє моторових плугів та субвенціонованє рілничних знарядів до 1/2 ціни закупна. Щоби заступити бодай в-части штучні погної, яких продукція змаліла і дати знищений вінною землі омасту поробле но заходи, щоби уможливити рілнникам зелений погної. Трудність була в тім, що його насінє пішло дуже в гору через закупно на ціли промислові (прим. лубину на каву) і через Німців, котрі платили високої ціни. Остаточо закуплено 40 вагонів виви і 50 вагонів лубину в Люблінї, та розділено між рілничні організації. (Поминко не при тім вoвeм „Сільського Господаря“. Пр. Ред.) Також закуплено там 9 вагонів конюшени, а що ціна усіх насінє була дуже висока, признано при їх продажі опуст. Закуплено 20 моторових плугів і засновано для їх напрями реперациїні вартати в Кракові, Рашевї і Яро-славі, а кромї сего будуть малі вартати при райошових командах. Проектованє є також закупно бензинових молотїлень, косярок, живарок і сушарень для сїна. З 14.000 евакуованої худоби часть продано, часть роздано в переховок з тим, що по війні має вона вернути до своїх повітів. На закінченє заявив референт, що себе і своїх товаришів не вважає за австрійських бюрократів, тільки за елемент горожанський, який мусить мати свій плян і після нього працювати.

В дискусії ексц. Длугош жалуєть ся, мовби в райошових командах був брак сфїширів-Поляків горожан. (Др Макух: Шкода, що тут нема о. Сяри, то політика!)

О. Онїшківєвич: Рїлнична секція повинна продукувати як найбільше поживи для армії і населеня. Се тяжка справа, бо рїлництво і годївля худоби стояли перед війною дуже низько, а через війну дуже підупали. Тепер Централь працює для дїлчїв, а не дбає про хлопє. Людей гонять на панські поля, через що вони не можуть управити своїх ґрунтів. Кажуть, що хлоп має гроші, оповїдають нїсенїтнїці про його розтратність, а не хотять знати, що його коштують чоботи, опал, господарські знаряди. Така опїнія шкодить нам в горї, бо причинїв не хотять підвїстити. (Посол Вітос: Нам п. Чайковський шководить!) Далї жалуєть ся бесїдник на іґнорованє української мови в райошових командах, хлопє, жадає для него опіки з боку райошових команд і Централї, звільнюваня рїлничів та сїльських майстрів, признанє до лекцій військової служби і віднесеня ціни за роботу, а вкінци відновленя повітових комісій рїлничих та помоци для евакуованих. Промову свою

їлюстрував бесїдник численими примїрами селянських кривд і визиску. Перервали її одобрюючими окликами не тільки Українцї, але і Поляки, посла Стефчик, Колїшер і Кендзьор.

Др Кормош не дивуєть ся опозиційним бесїдам передбесїдників, які з виїжком посла Стефчика і Кендзьора критикували лише центральне правительство, а хвалили лише секцію II., бо вона патронує обшарникам, а про селян не дбає. Мимо зазвєу посла Колїшера і д-ра Новака, Українцї не можуть прийняти співвідповідности за Централью, бо їх нема в її управї, а при розділі всяких субвенцій і помоци з боку Централї, їх кривдять ся. На доказ сего наводять бесїдник, що синдикатози „Сільського Господаря“ признано лише дванаїцїть часть штучних погноїв з галицького контингенту, що цілий рік минає від того часу, як синдикат розпродав по зниженій ціні 2/2, вагона конюшени, а доси не одержав звороту 25.000 корон, які роздав між людей титулому опустів, а се тому, що не хотїв піддати ся приватному польському товариству „Воєнний централь гандловий“. З закупленго насіня в Люблінї признано синдикатови всего один вагон конюшени, а нічо з 150 вагонів насінє зелених погноїв. Машини рїлничї вартости кїлькадесять тисяч корон дістають обшарники в короткїй до-розї, а селяни, хотїж дістати 25% опуст на плуг за 64 корон, мусить внести поданє і чекати пів року на його полагодженє. Заходи синдикату, щоби він сам під контролею Централї розділяти господарські знаряди між членів „Сільського Господаря“, остали доси безуспїху. Українцї яко репрезентанти сїльського дрібноного населеня, не можуть мати тому до-віря до такої управи. Вони готові до спільної працї, але під услївєм рівномерного трактованя їх з Поляками.

З чєрги в дуже горячїй, а при тім річевїй промовї критикує звіт Централї п. Струк. Звіт рілничий має багато карток, а нема в нїм змісту. Як дбаєть ся про селян видко з сего, що на відбудову рїлничих знарядїв призначено як на глум 200.000 корон, нахили на велику посїлїсть видано мїліони.

Промисл рїлничий побираєть ся лише в області горалєнь.

Дуже тяжка доля евакуованих. Для них треба заснувати окрему секцію і дати їм опіку. Централь гандловє під фїрмою заступствєа цілого краю дістала рїжні привїлеї, а яких тягне користи. Хотїж бесїдник признає багато слушности критикам I. секції, то констатує, що вона попри позибки, також багато добра зробила. особливо українські інжинєри.

В дальшїй дискусїї інж. Строгаль жалуєть ся на поминєнє галицьких Німців при розділі штучних погноїв та удїлюваню помоци від Централї, прилучуєть ся до замїтїв д-ра Кормоша що до фабрики погноїв, а на запевненє з поль-

* Ізвєа недостачї місяця серед назвєлу вишого матеріалу ми мусїли аж до вкіншнього часу відтїгнути про- довженє сих дуже актуальних вїстрїв, роскочатих в „Дїал“ з пятницї 27. с. м. — Ред.

ського боку, що не робить ся національної політики, оповідає горендальні річи про поведене супроти евакуованих Німців на самбірській стаці.

Ректор Обмінський старасть ся боронити заснованої Централеню фабрики амонітового азотану проти заміни д ра Кормоша, признає, що найбільшійше було би вжити водної сили моторичної, бо вона дешевша, та проти неї також наводять аргументи.

Радник Кивелюк, як член комісії воєнних чинить б інформув, що вона від двох місяців не урядусь.

Через се співробітництво стало немислиме і Намісництво завівно комісію. Як Українець і тут мусить пожалувати ся на адміністраційні власти, котрі в середній і сідній Галичині майже нічого в справі чинить б не зробили.

(Конець буде)

Розширене виборчого права на Угорщині.

Угорський урядовий дневник приносить от се відручне письмо цісаря до гр. Тіси:

„Любий графе Тіса!

Після вступлення на престол я бачив себе спонуканим в безпосередних зносинах пізнати угорське публичне жите в ріжних його напрямках і погляди провідників партій на положене та наші завдання.

Тому я зволів вашому бажанню, щоби покликати до себе провідних членів угорських політичних партій без огляду на їх партійну належність та привяв у себе кілька разів провідників меншости на їх прошене.

Після покінченія аздієнцій я не бачу ніякого приводу, щоби я мав розставати ся з правительством, яке розпоряджає триакою більшою та в тій тяжкій порі майже чотири роки розвиває повну пожертвованія і патріотизму, дощільну діяльність в интересі оборони вітчизни та можливого облещенія тяжкого подоженія населенія, за яку я Вам висказую мое особливе признає і мою подяку.

Впевняючи Вас і прочих членів правительства про своє повне доіре до Вас, звиваю правительство, щоби воно дальше з випробованою вірністю вело державні справи та предложило мени відповідні внесенія, в яких висловить ся мое вдачне признає для подиву гідних зусиль і патріотичного поведенія нації в тих важких днях свтрової війни широкою системою господарських заряджень та розширенем виборчого права, яке відповідає теперішній великій порі та жертвам принесеним людиністю з узраядненем житевих интересів угорської держави.

Хлібові карти в Англії.

БЕРН (Ткб) Лондонський кореспондент „Corriere della Sera“ телеграфусь, що Англія задумус завести на 6 тижнів хлібові карти.

НОВИНКИ.

Львів, 30 цвітня 1917.

— Непровірені вісти. В останних днях деякі віденські дневники („Reichspost“, „Neues Wiener Journal“) приносять про російську Україну відомости, як на стількі відбагають від фактів, відомих з петроградських, московських і киявських дневників, між ними і з української „Новой Раді“, що доки не будуть провірені, треба відносити ся до них зі зрозумілою резервою. А саме говорить ся там, що „Українська Центральна Рада“ виступила з програмою відірвання України від Росії та що на сій основі розвиваєть ся конфлікт між Україною й російським тимчасовим правительством. Знаючи з „Новой Раді“, що всеукраїнський національний з'їзд у Києві заявив ся за широкою національно-територіяльною автономією України в рамках російської федеративної республіки, та що Петроградська Телеграфічна Агенція зовсім вірно поддала сю ухвалу, мусимо—як сказано—всякі відмінні вісти приймати з резервою аж до провірення.

— В Винниченку у Києві. „Утро Россії“ з дня 25. марта в телеграмі з Києва подає, що до Києва приїхав відомий український письменник В. Винниченко, під якого редакцією на днях вийде часопис української соціально-демократичної партії „Робітничий Голос“.

— Українські бандуристи про неразумного царя Миколу. „Русское Слово“ з дня 29. марта (11 цвітня) в телеграмі П. Т. А. з Харкова пові-

домляє: В багатьох селах Харківської губернії появились бандуристи, які осівнують революцію. Особливий успіх мають їх безжечні думи „Про того царя, про того Миколу, про того дурного, про того неразумного“.

— Проє. барон Б. Нольде товаришем міністра загр. справ. Автор відомої наукової праці п. з. „Очерки русского государственного права“ проф. Б. Нольде іменованій товаришем міністра заграничних справ. Се іменоване є для українців тич цікаве, що Нольде у заданій своїй праці розглядає Переяславський договір як персональну унію України з Московію. Дотичний розділ його праці є в перекладі на українську мову.

— Викад д ра Стефана Федана про час, пережитий під царським кнутом, викликає велике зацікавлене серед львівського українського громадянства. Свідком сею численна участь публики. Менша зала Тов-а музичного не могла помістити всіх учасників. Значна часть слухачів стояла на коритари і з запертим віддихом слухала поверх півторагодинного оповіданія. Доторкнув ся д р Федак усіх прсидів громадського жита на Україні на поли національним, родинним та економічним. Попри се оповідав про свої власні вражіння та дні печалі і радости. Двічі за ломив ся голос бесідника, коли оповідав про родину адвоката Матушевського, в якого домі найшвор захист після увільнення з тюрми, та коли згадував про смерть і похорони Костя Панківського. Деякі сцени, які ілюстрував д р Федак, як прии. „авдінєня“ укр. громадян у воєнного губернатора Шереметєва у Львові, побул д ра Федана на Шевченковій мсгилі і т. п. викликували потрясаюче вражєне. Нераз і не двічі витали на очах слухачів слези болю або радости. Є оправдана надія, що сей викад, в яком д р Федак обговорив також наші галицькі відносини, явуть ся вскорі в печаті. На се він вловив заслугоє, бо з него можна багато научити ся. Звісна скромність д ра Федана, що ніколи не висував своєї особи, а сим разом відклонював від себе сяєво мученика, не повинна бути перепаною, щоби про його вражіння і поміченія дізнали ся найширші круги нашої суспільности. За викад ясный, патріотичний і сердечний подякувала львівська громада д рови Федаківні грімкими оплесками. — К. С.

— Український красвий Комітет помочи для раних у Львові повідомляє, що засіданє членів покріплійої стації відбуде ся в п'ятницю 4. мая с. р. о годині 5 по пол. в сали Ставропільського Інститута.

— Російська адміністрація в Галичині. Російські часописи доносять, що осенній генерал губернатор Галичини, генерал кавалерії Трепов, з приводу недуги озержав відустує та вихаз до Росії. Обовязки воєнного генерал губернатора обяв товариш воєнного генерал губернатора для війскових справ генерал лейтнант Н. Усов.

— Воєнні векслі Сялона. „Gazeta Polska“, видана в Москві, пише: В Минскю, в мешканю б. минського полицайстра, а опісля одеського, Скалона, переведено ревізю і знайдено векслі на суму над 300 тисячєв рублів. Векслі були видані киявськими, львівськими і одеськими купцями.

— На „Боевий Фонд російських Українців“ зложив п. Меленевський в адміністрації видань Союзу визволеня України 50 К., при чім закликуєть ся громадянство, а в першім ряді російських Українців, що перебувають за кордоном, до дальших жертв на найважнійшу в сю хвилю національну ціль. Всі жертви на „Боевий Фонд російських Українців“ належить складати в Союзі визволеня України.

— Павлівші для цвільних бранців в Росії. „Dziennik Petrogradski“ доносить: Тимчасове правительство, созглянувши реферат міністра заграничних справ і рільництва, переконало ся, що в Росії остає у вязницях і на заслано значне число горожан неприятельських держав, т. зв. цвільних бранців, вивезених нашими військами в часі походу з 1914 і 1915 р. Осново до арештованія тих осіб була тільки їх вірність для власної держави. Выходячи з погляду, що така обставина не може вважати ся виною тих людей, та що на тій основі не годило ся їх вивозити, тимчасове правительство порішило вивсвободити всіх тих, кого узвизнено з тої тільки причини, дати їм матеріяльну поміч і в справі можливости їх повороти утворити окрему комісію з представників міністерств: війни, справедливости, заграничних і внутрішних справ.

— Виділ Товариства „Українська Захоронка“ складає отсим щирю подяку Влов. Паням, які ласкаві були заняті ся збіркою для бідних дітей дня 22. цвітня с. р. коло церкв.

— Промоція. Дня 24. цвітня с. р. промував ся в Граци п. Юліян Шипайло з Дрогобича на доктора медицини. 273

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Паткова система“.

Мужва ІV. компанії 51. полку загального ополченя 33 К. 50 сот.: четверті компанії полків піхоти: 15, 30, 55, 80, як також 12 комп. 51 п. а. оп. — Кадет асп. Замаяло Євген Лг 36, 10 К.: Марусю Ключевську, Ольдю Левичську, поруч. Блянюка Петра, хор. Пахольчука пол. почта 223, одн. ок. Мойсевича Марка пол. почта 2. — Ольга Яремкевич учит. в Вовчи 10 К.: Євгенію Котисову, жену Олекси ц. к. управителя лісів в Тавові, Елеонору Білінську, учит. в Хашові п. Лимуа, Марію Ружичську, учит. в Дидьові п. Лютовиська. — Др Михайло Філіп Закопане 10 К.: Галю Менцінську і Маню Віханську у Відні, д ра Мірона Вітошинського в Кракові, хорунжого Костя Філіпа в поли і інженера Владка Менцінського у Вінер-Найштадт. — Зсфія Тарасовичєва в Теглів 10 К.: Волод. Тарасович Журавий, Євгенію Шараневичєву Мости великі, Антонію Дяків Ричиця, Євгенію Гробельську Остожбі. — Ольга Кульчицька і Олена Кульчицька Перемишль по 5 К (Дн.): Елеонору Залєску в Яворові, Стефана Стебельського у Відні, Теодору Дмоховську в Перемишли і Ірену Домбчевську у Фрайштаді. — Відділ машинозвєрїє УСС в Перемишли з надатку за зворот коштів гафтованих віданак 32 К 56 с. — о. Волод. Граб Спасів 20 К.: о. Клима Медвиського Степхька, о. Михайла Фублевича Королик волоский, о. Івана Лєсєка в Шуткові. — Ромчик Граб 10 К.: тітку Зонню з Бахіра, Ромця Давидовича з Войславч і Костя Миколайчука з Торок. — Володимир Тимцюрак поручник при штабі 119 рєзєв. Інф. Дивізію 10 К. пп. Ольгу Войтовичівну в Козарі, Ольгу Родольську в Ходорові, Меласю Гузивну в Східній надпоручника Андрія Клима в Калуші і поручника Данила Водяра полєва почка 360. — Андрій Данилович, нотар в Борнин 10 К.: о. Филипа Пелеха, пароха в Тощєві, о. Юліяна Твардєвича, пароха в Лопяній, о. Григорія Мороза, пароха в Борнин, Михайла Даниловича, нотаря в Турчі, Ізача Середу, инспектора шкільного в Турчі. — Лєсь Ягєничук, поч. пол. 199. 5 К. (Дн.) п. ну Гану Замоствовську, п. Єроніма Білінського, п. ну Лїну Галинську, п. ну Евг. Біраковську, п. ну Юльцю Ганчаківну, всі в Калуші. — Осип Кошащєвич Золочів 5 К (Дн.): Силька Залїського і Сидора Бєрезу поручників 80 пп., і Владка Савдерського, санітарного хорунжого УСС. — Підхорунжий УСС. Цибульський Іван 5 К.: Сан. четаря Білєцького Миколу, сан. хорунжого Перфєцького Олександра, підхорунжого Палашука Теодора, десятника Ворсню Василья, всі з УСС. — Савицька Ольга Перемишль 5 К.: Марійку Савицьку і Маню Борисєвну з Дрогоєва, Дзюню Савицьку з Самбора, Наталочку Пашановську з Закопаного і Тею Кишакєвич з Перемишля. — Еля Ліберман в Борні 5 К.: Стефанію Скїбинську жену канд. адвок. в Самборі, Кавалця судю в Турчині, Стефана Кузьмака офіц. под. в Турчині, Людвйка Дмитрєвського команд. жанд. в Турчині, Івана Івашкевича надрєс. в Турчині. — Іван Ялоха офіц. суд. в Борні 5 К.: Йосифу Бошюрківну учит. в Висоцку нижн., Антона Жиланого учит. в Борні, Миколу Комарницького Дружбица нач. гр. в Комаринках, Миколу Мінковича секр. гр. в Лїбухови, Миколу Пруця в Заваді! — Онуфрій Волощак ц. к. офіц. податк. Борні 5 К (Дн.): о. Івана Господарєвського пароха в Галиці, Михайла Стецкевича ц. к. адюлята намісництва в Голоску великим, Михайла Терлецького ц. к. офіціала судов. в Сушиці риковій, Михайла Парашака секретаря громадського в Мшанци і Дмитра Бідника начальника громади в Галиці.

ОПОВІСТКИ.

Второк, 1. мая 1917.

Наміт: греко-кат.: Івана пр. — рево-кат.: Филипа і Як.

Завтра: греко-кат.: Ів. вєст. Лавра. — рево-кат.: Залмунта.

— На інтендію часливого повороти Енсц. Мітрополита зложив на мої руки інженір Володимир Дидинський з Єнока на „фонд ім. митр. Шелтійського для українських сиріт“ жертву у висоті 100 корон. Сі гроші зложив я нині на книжочку гов. „Дністер“ ч. 10.300. Львів, днє 30. цвітня 1917 р. — К. Студинський.

— Кругом ім. Б. Грінтенка відсвяткує силами шкільної дїтвори днє 6. мая о год. 1/4 поп. в сали Висшого Музичного Інститута ім. М. в Лисєнка при ауд. Шащєвича концерт в честь Лисєнка при ауд. Шащєвича. Програма: 1) Народний гимн, Тараса Шевченка. Програма: 1) Народний гимн, Ой Дністре мій, Чорна ріля Ізабрана (хор). 2) Ой Дністре мій, Чорна ріля Ізабрана (хор). 3) Рєсе Заросли шаями тернами (декляція). 4) Рєсе та стоїє (дуєт). 4) Ой що бо то за ворон

(хор ученика). 5) До земляків (декламація). 6) Із стрілець на військовий, Розвивай ся ой ти старий дубе (хор). 7) Діточа школа на 3 дії. 8) Закінченя: — упр. школи М. Сіняка Вступ за добровільними датками. Дохід призначений на школу ім. Б. Грінченка. 274 1—2

І Проготавлиючий дво згаданю тримісячний курс до 1ої класи розпочнеть ся заходом кружка У. П. Т. в Яворові дня 1. мая с. р. Зго-голошувати ся в дирекції української гімназії. Просить ся Вл. патріотів в понії о поміч в сій справі. 272 3—3

І Старшина Кружка У. П. Т. ім. Ганни Барвінок просить Вл. Пані і Панів, які интересують ся справою вихованя молодіжи, на нараду в справі отвореня дівочого інституту ім. св. Ольги в шк. році 1917/18, що відбудеть ся в чет-вер д. 3. мая с. р. о год. 5 по полудни в школі ім. Шевченка вул. Мохначького ч. 12 (і. пов. і. кл. вид)

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
в дня 29. цвітня.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В кількох відтинках фронту значнійший огонь артилерії і метавок мін

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Положенє не змінило ся. Нині в ранішних годинах наші підїзди заскочили неприятельську точку опертя близько провалу Тонале, вбили залого і вернули з 22 бранцями.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Нема нічого до оголошеня.

Заступ. шефа ген. штабу Ф. Гевєр.

3 НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
в дня 29. цвітня.

Група війск баварського наступника престола Рупрехта: Безна-станний огонь, який з найбільшою силою був спрямований на цілий фронт від Lens до Roex був дня 26. с. м. вступом до Битан, після якої Англіїці, тепер вже в третє, сподївали ся про-доманя німецьких ліній під Арра. До полудня велика боротьба була рішена. Покінчила ся во-на великою невдачею Англії.

3 хвилию, коли розвидніло ся, за стїною стали, пилу, газу і диму, яка пересунула ся на-перед, колїони англійських війск пішли до при-ступу на фронт ширини 10 км. Напір непри-ятельського атаку на північ від Скарпи звертав ся проти наших становищ від Achey lle до Roex. Там розгорїла ся незвичайно нагальна бит-ва. Англіїці вдерли ся до місцевости Aiteux, яку обсадили як переднє становище, а дальше до Орру, до становищ під Gavelle і Roex. Тодї вдарив на них протинаступ нашої піхоти. В да-вжій бою груди о груди відперто неприятели місцями ще на наші давні лінії, які тепер з ви-миком Аі іх є знова в наших руках.

На південь від низу потоку Скарпи рівнож шалїла завзата боротьба. На становищах пони-жених стрїлами наші війська оперли ся кілька-кратним наступам. І там всі англійські наступи остали без успіху.

На крилах босвища філії неприятельських війск, що йшли до при-ступу, лягли у винищу ючія огни нашої артилерї.

Втрати Англіїців є знова незвичайно вели-кі. День 28. цвітня є новим днем слави нашої піхоти, яка під сильним проводом, підпомагана знаменито иншим помічним оружєм словнида свої завданя.

В області инших армій західного фронту, також над рікою Еною і в Шампанї та на сходї і на Балканї загальне положенє не змі-нило ся.

Перший ген. квартирмейстер Людвигорр.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
в дня 30. цвітня 1917.

З ніякого воєнного фронту не донесено про особливї подїї.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гевєр.

НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
в дня 30 цвітня 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група війск баварського наслі-дника престола Рупрехта: Після без-

успішности великого наступу дня 26. с. м. Ан-глїїці вчєра підорняли тільки відокремлені ата-ки на Орру, на північ від шляху а Дує до Арра. В чотирикратнім приступі на ту місцевість вони вичерпали свої сили. Те село остало ся в на-ших руках. Обережне обчисленє втрат Англії-ців в дни 28. цвітня висловлює ся числом біль-ше 6000 жовнірів, що полягли на наших стано-вищах і перед ними. Крім того наші війська за-брали більше як 1000 жовнірів в полон, добу-ли 40 машинних карабїнів і знищили 10 па-ширних самоходів.

Група німецького наступника престола. Французькі стежі вчєра рано стар-рали ся помітити, який наслідок оставив по со-бі винищуючий огонь французький на наші ста-новища коло Вагу ан Вах, на Брімон і на пів-ніч від Ремс. Залоги наших ровів відверли ті наступи. Від полудня з нечисленними перервами більшага огнева боротьба від Соасон аж до ріки Сїан, а у вечірних годинах дійшла вона до найбільшої нагальности; підчас ночи тривала вона із зміною силою а досвіта до ягла най-більшої сили.

Група ки. Альбрехта: Нічого важ-ного.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Не було зміни.

Фронт Македонський: Між озером Прєспа і Черною одна з наших босвих ескадр, вертаючи з успішної викрапи проти обозів і зе-лізниць в луці Черни, струтила кілька англій-ських літаків.

Перший квартирмейстер ген. Людвигорр.

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Хто знає місце побуту Аделї Саванч з Дєсбронї зво-дить ласкаво женє доїждати — на труд а горы шє-рє дякує. — Мисла Саванч УСС. Еларрепорт 415. 275 1—1

Сємно Гаврїлія в Кадлубск, повіт Броди, пошукує свою жєнку Тацьку Гаврїлію а дітьми і брати Дїєтра в Кадлубск пові. Броди. Хто знає би місце їх по-буту прошу ласкаво поїждати. 276 1—1

Оголошеня.

Студент прав пошукує на селї занята (секретаря грошад і т. п.) дво лєсїці. — Зголошеня в усїляхия дї Адмїністрації під „Студент“. 268 3—5

Урядник державний, вдовець 42 літ а 6 дітьми, від 12—1 року (двоє а школі), шукає інтелїгентної жєн-щїца, лєгкої а енергїчної, котраби шєро заняла си домом і вкочанєм свїтї. На дїм місячно 100 корон. — Зголошеня а фотографїю, котра си зєверє, під „Важо-манє свїтї“ до адмїністрації часовєн. 277 1—2

Інтелїгентна, отарша о соба потрібна до ведєня сїль-ського господарства. Близша відомість в Адмі-ністрації. 279 1—3

Дня 17. мая 1917. відбудуть ся в льокали „Руської Каси“ в Рогатинї (гр. кат. приходство), о годині 12. в полуднє ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

членів тогож товариства. — Порядок денний: Відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів.

Звіт і замкненє рахунків Дирекції того Товари-ства за роки 1914, 1915, 1916.

Роздїл зиску. Вибір членів Ради надзираючої. Вибір і затверженє Дирекції.

Виєсєня членів.

Наколи би в означенїй годині не явило ся приписанє число членів, збори відбудуть ся то-го самого дня і з тим самим порядком денним о годині 2. з полудня, без огляду на число членів.

РАДА НАДЗИРАЮЧА.

271 3—3

БУРАКИ ПАШНІ
КОНЮШИНУ І
ЯРИННІ НАСІНЯ
продєє фірма
ЛЯМБЕРТ і КРИСЯК
подлєвського 7. 255 4—4

Бураки пашні

мамути червонї 1 кг К 5—
екендорфери жовті 1 кг К 5—
півцукровї білі 1 кг К 3—60

доставляє

КРАЄВИЙ СОЮЗ

Господарсьо-торговельних Спїлен при вул. Зїморонїча ч. 20.

При відборї 50 кг. оригінальнє олакованє, VI 4—3

Учительки до 2 дітей а нор-мальных шкїл потре-бую сейчас. Зголо-шеня листовно під: Уряд парохїяльний в Моро-ховї п. Мокре ad Загірє. 269 3—3

Цибуля насїє — збір 1916 — заїбна до кїльченя 1 кг. 80 корон

Димка дрібна околє 700 шт. 1 кг. 10 кор.

порукає
І. БОРИС
ПЕРЕМИШЛЬ.
При замовленю належить перєслати половину задатку. 273 2—6

Совісного урядника

шукає фабричне бюро недалеко Кракова. Вима-гасмо знаня української і німецької мови в сло-ві і письмі; та мусить буги вільний від війскя. — Зголошеня просимо надслати під „Будуч-ність 181“ до адмїністрації „Дїла“. 256 3—3

РУСЬКА ШАДНИЦЯ

в ПЕРЕМИШЛІ

вулиця Косцюшин ч. 2.

Принїмає і викладує шадничї вкладає медєо-но згоднїях урядових. Вкладає опрєпєнтуєє на 4%, починаючи нїже від сїдушого дня по днє вла-дїєнє аж до послїдного дня серед днєв зїдобрєжє.

ВКЛАДКИ в „Руської Шадницї“ мижє вля-дати особисто в касї-товариства, почтовїя вєє-кєзєцї, грошевичїя листам, чєкам почтовїя іш-адїцї, які Дирєкція Шадницї на жалєня безвєжнє-достарєчє, і в філіїх банкї австро-угорсєгаєє в рахунок „Руської Шадницї“

Удїляє позичок: а) гіпотєчнїх платєжє вї-рочнїя амортизаційнїя рєтєнї на протєг аїз 10—45 пїслє зїбору позичконого; б) на зїмєвєрє ефектїє, і на єсєкїт вєкєлїє. Справа позичок вєє-годкуєє можлїво шєро.

Посєрєдничє у звїдуваню позичок в Гєл. Воєннїх Завєдєнє кредитоїк в Краковї.

Вєєннє інформація і друкїє удїляє канцєларїє „Руської Шадницї“ ул. Косцюшєка. Народнїй Днє і, нєв. подєсно безвєкорнєє в годинїх урєднїє від 9—1 год. крємї недїлї і українських євєтє.

Пїслє § 14. уставя „Руської Шадницї“, вєзєчє жєноє чєрєє п. к. мїністерствє внутрїшнїх справ вкладає в товариствї „Руської Шадницї“ в Пєрємїшлї задєятїє ся до зложєнїя публїцнїх, фєдєрє-налїх і т. п. капїтєлє, завє огнє „Руська Шадниця“ вулїцєру обєспєку. III. 35 1

Одиноко українськє

Тов. взаїмнїх обєзпєчєнь на жїтє і звєстїє II.

„КАРПАТІЯ“

Почєснїй прєзїдєнт Його Ексцєлєнцїє полїт граф Шєптьїцкїй.

Товариство опєрєє на взаїмнїстї, а чєрєє зї зиски прїпадають самїм члєнам.

Ручїть вжє по трєх лїтах неоспорнїмїсть і пєлнїсть обєзпєчєнє.

Прїзнаєє по трєх лїтах правє вїкєпу, а зєвєжє вжє по трєх лїтах удїлює позички на жїтєє відсотки.

У всїх справах звєратїє ся на чєдрєгу ПЛВІВ, — вулиця Руська ч. 16. Годинї урєднїє: від 8. до 2.